

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по Здравеопазване и спорт за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация на докторска програма „Организация и управление на здравеопазването и фармацията“ в професионално направление 7.4 Обществено здраве от област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт в Медицински университет - Плевен

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по Здравеопазване и спорт на 28.09.2017

г. (Протокол № 22.) по искане на висшето училище (вх.№540/28.07.2017г.).

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода на 04.11.2019г. .

На заседание, проведено на 07.01.2020 г. (Протокол №1.), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група: проф. д-р Анжелика Велкова-Монова, дмн – ръководител ЕГ, проф. д-р Мария Братойчева, дм – член на ЕГ, Мария Костова - докторант – член на ЕГ, наблюдаващ процедурата член на ПК: проф. Димитър Михайлов, д-р утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 24.10.2019г. (Протокол №18).

Така предложената докторска програма се акредитира за първи път.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група, Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма:

В Медицински университет – Плевен съществува публично оповестена и периодично оценявана политика за осигуряване на качеството на обучение на докторантите, която ще се прилага и към докторска програма „Организация и управление на здравеопазването и фармацията“. Докторските програми в МУ-Плевен се организират и реализират в пълно съответствие с изискванията на действащото законодателство. Целта на обучението в докторска програма ОУЗФ в МУ–Плевен е в съответствие с мисията, целите и задачите на Университета.

Не е обоснована добре необходимостта от докторска програма за обучение на лица с магистърска степен по специалности извън област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт. Докторската програма ще се провежда в 2 обучаващи звена на МУ-Плевен при прилагане на образователната политика и системата по качеството на ВУ и това би затруднило прилагането на единни критерии при приема на студенти.

В МУ–Плевен е приет Етичен кодекс на учения и се изпълняват правила за осигуряване на академично единство, академични свободи и нетърпимост към дискриминация, съответстващи на ЗВО. Осигурено е обучение на докторантите по проблемите на научно-изследователската етика и интегритет. Приети са правила и мерки за предотвратяване и санкциониране на изпитните измами, плагиатството и други недобросъвестни прояви в научно-изследователския процес.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни:

Докторската програма „Организация и управление на здравеопазването и фармацията“ в професионално направление 7.4. Обществено здраве в Медицински университет – Плевен отговаря на съвременните достижения в научната област и е съобразена със стандартите за аналогични програми в страните на Европейския регион. Формулирани са цел, задачи, методология и

очаквани резултати от обучението. Учебната документация на докторската програма е приета от ФС на ФОЗ и АС на МУ-Плевен, не са провеждани обсъждания и приемане на документацията от ФС на Факултет „Фармация“.

Висшето училище има устойчива политика, създадена организация и разработени процедури при приема и обучението на докторантите. Процесите на разработване, мониториране, оценка и актуализиране на докторските програми са ясно определени, а действащата документация за прием и обучение на докторанти се обновява своевременно. Създадената във висшето училище система за зачисляване и обучение осигурява постигане на очакваните образователни и научни резултати. Учебната документация на докторската програма ОУЗФ подробно разработва приема и обучението в редовна и самостоятелна форма, като допълнително е подадена информация за прием и обучение в задочна форма.

Изпитът по специалността ще се провежда при използване на различни конспекти според базовата специалност на кандидатите(4 на брой). Не е направено проучване сред работодатели за мястото в Здравната система на придобили ОНС Доктор с различна предходна ОКС. Това би помогнало за по-добро формулиране на целта на обучение на такива специалисти.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд:

Подготовката на докторантите по ОУЗФ в МУ-Плевен ще се осъществява по индивидуален учебен план, при прилагането на съвременни индивидуални и колективни образователни форми и методи. Висшето училище прилага система от правила и дейности, стимулиращи мотивацията и активното участие на докторантите в процесите на обучение, провеждане на научните изследвания и подготовката на дисертационния труд. Всички етапи в разработването на дисертационния труд се извършват и отчитат от докторанта пред обучаващото звено, като се осъществява редовен ефективен контрол от научния ръководител, КС и ФС. Прилагат се съвременни, ясно дефинирани критерии за оценка на резултатите от дейността на докторантите, които са публично оповестени. Съществуват вътрешни нормативни разпоредби, гарантиращи че всички елементи на процедурите във връзка с докторантурите се отразяват в съответната административна документация на висшето училище и надлежно

се съхранява.

Необходимо би било да се засили базовата част от обучението по докторската програма изхождайки от обстоятелството, че е допуснато докторантите да нямат познания в областта на здравеопазването и фармацията.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация

В Медицински университет – Плевен са налице структури и вътрешно-нормативни документи за функционирането на системата за работа с докторантите през целия период на тяхното обучение – от приема до дипломирането и професионалната им реализация. Катедра „Общественоздравни науки“ има доказани постижения като обучаващо звено на докторанти по две акредитирани докторски програми до момента. От зачислените общо 16 докторанти по двете докторски програми, през периода 2012-2019 г. успешно са защитили дисертационен труд и са придобили ОНС „доктор“ 14 (87,5%). Докторантите имат висока публикационна активност (средно 11,6 публикации/1 докторант) и научни участия (средно 11 участия/1 докторант). Създадени са институционални условия за академична мобилност на докторантите, които са реализирали преподавателски мобилности по програма Еразъм+, както и за участие в обучения и специализации. Висшето училище разполага със структури, подпомагащи реализацията и кариерното развитие на докторантите след защита.

Медицински университет – Плевен има сключени договори с 43 образователни институции от 18 страни. По програма Еразъм+ са проведени 13 изходящи мобилности от докторанти на самостоятелна подготовка в професионално направление „Обществено здраве“. През 2017-2019 г. са подкрепени финансово със заплащана на такса правоучастие общо 98 участия на докторанти в курсове и специализации в страната и чужбина. Докторантите, обучавани в катедра „Общественоздравни науки“, са реализирали общо 27 участия в научни форуми в страната и 8 участия в чужбина с финансиране от Университета. Висшето училище разполага със структури Подпомагащи реализацията и кариерното развитие на докторантите след защитата.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията:

Обучението по докторската програма „Организация и управление на здравеопазването и фармацията“ в МУ-Плевен ще се осъществява от хабилитирани преподаватели на основен трудов договор към ВУ. Те са с квалификация по научната специалност Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията и с дългогодишен професионален професионален опит. Хабилитираните преподаватели провеждат активна научно-изследователска дейност, по основните научни направления в областта на специалността на докторантурата. Научната продукция и публикационна активност на академичния състав е значителна. Членовете на академичният състав са утвърдени експерти и консултанти към национални и международни организации и институции в областта на социалната медицина и здравния мениджмънт. Обучаващите звена имат утвърдени практики и успешни изяви по специалността на докторантурата.

Двете обучаващи звена разполагат с достатъчно хабилитирани преподаватели с доказани професионални компетенции и с квалификация в областта на предлаганата докторска програма по ОУЗФ. Обучението на докторантите ще се провежда от 10 хабилитирани лица на основен трудов договор (ОТД), от които 3 заемат академичната длъжност „професор“ и 7 - „доцент“. В обучението по предлаганата докторска програма ще участват 91% (10/11) от хабилитираните преподаватели на ОТД в двете обучаващи звена. От катедра „Общественоздравни науки“ на ФОЗ в докторската програма ще участват 6 хабилитирани преподаватели на ОТД – 1 професор и 5 доценти, а от сектор „Социална фармация“ към катедра „Фармацевтични науки и социална фармация“ на ФФ ще участват 2 професори и 2 доценти.

За периода 2012 – 2019 г. те са реализирали общо 440 публикации. Публикации в чужди списания – 68, в научни списания в България – 326. Общ брой цитирания – 848, при общ Импакт-фактор за периода 403,182. Издадени са 43 учебници и учебни помагала; Монографии и научни книги – 29. Относителният дял на научната продукция на хабилитираните преподаватели, които могат да провеждат обучение на докторанти в докторската програма „Организация и управление на здравеопазването и фармацията“, е над 95% от

общата публикационна активност на хабилитираните преподаватели в обучаващите звена.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската, художествено-творческата и спортна дейности

МУ-Плевен разполага с добра материално-техническа и информационна база, с необходимите библиотечни ресурси за теоретична учебно-преподавателска дейност. Университетът и обучаващите звена предлагат адекватен академичен комфорт през периода на обучение на докторантите по организация и управление на здравеопазването и фармацията. Базата на ВУ обезпечава теоретичната и практическа подготовка на докторантите. Създадени са възможности за стимулиране на творческата активност на докторантите чрез строго изграден регламент в организационен и финансов аспект.

Аудиторната и лабораторна площ, която се пада на един студент за Университета е 4.25 кв. м. Изградената материално-техническа база позволява осъвременяване. Лабораторната площ за изследователска дейност в кв. м. на един преподавател (вкл. докторант на самостоятелна подготовка или ръководител на докторант) на основен трудов договор в Университета е 5.3 кв. м.

Библиотеката на МУ – Плевен е разположена на площ от 685 м². Има организирани 3 читални (150 м²) със 71 места за четене, 12 компютъра и 10 таблета на свободен достъп, свързани с Интернет. Библиотеката разполага и с компютърна зала (36 м²) с 16 компютъра на свободен достъп, свързани с Интернет.

Тази материална база осигурява приблизително 4,5 места в читалните на 100 читатели или на 1 място се падат приблизително 23 читатели. За компютрите на свободен достъп тези показатели са съответно приблизително 2 РС на 100 читатели или на 1 компютърно място се падат приблизително 57 читатели. Интернет връзката е със скорост 100 Mbps.

В катедра „Общественоздравни науки“ на всеки преподавател и докторант е осигурено самостоятелно работно място, оборудвано с персонален компютър.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: Висшето училище или научната организация

имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите:

В МУ-Плевен е създадена и функционира стройна система за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите, която се ръководи от Катедрата, Факултетската и Университетска комисия по качество и акредитация. Периодично се обсъждат и анализират предложения за подобряване на работата по докторските програми и публично се оповестява ефективността на резултатите.

През 2017 год. е проведен външен одит от Съюза на специалистите по качеството в България на Процедурата за обучение на докторанти. Заключение е, че обучението на докторантите в МУ – Плевен се води при спазване на всички национални и вътрешни за МУ-Плевен нормативни изисквания. Направената препоръка „да се разработи единна структура на докторските дисертации и автореферати“ е изпълнена - разработени са стандарти, които са достояние на всички обучавани докторанти.

Периодично се провеждат анкетни проучвания за оценка удовлетвореността на докторантите от качеството на обучение. На базата на направен анализ на резултатите от проучванията се предприемат мерки за подобряване развитието на докторантите.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти:

В МУ - Плевен има създадена стройна система за събиране и съхраняване на информация за учебната документация и качеството на обучение по докторските програми, постиженията на докторантите, участието в научни форуми, публикационната им активност. ВУ е създало добри условия и стимулира участието на докторанти в програмите за мобилност, като бъдещите докторанти в двете обучаващи звена трябва да се възползват от създадените възможности за академична мобилност и работа по докторските дисертации с колеги от чуждестранни университети и институции.

Работата на Европейския съюз по създаване на Европейско научноизследователско пространство кореспондира с направеното в Медицински университет – Плевен за стимулиране на докторантската

мобилност. За периода 2014 г. - 2021 г. са сключени общо 43 договора за академичен обмен по програма „Еразъм+“ и са проведени 13 преподавателски мобилности на преподаватели от двете обучаващи звена, които са били в това време докторанти на самостоятелна подготовка.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии:

В МУ–Плевен обучението по акредитираните докторски програми се обновява периодично, като е съобразено с потребностите на докторанти и работодатели.

Темите на дисертационните разработки и програмите за обучение в докторантура в катедра „Общественоздравни науки“ и сектор „Социална фармация“ се обсъждат и анализират на заседания на Катедрен и Факултетен съвет при спазване на процедурите, заложи в Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен.

В МУ-Плевен се осъществява редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация. Провежданият системен вътрешен контрол допринася за повишаване ефективността на обучението и изпълняване на целите на дисертациите. Ръководствата на Факултета по обществено здраве и на Факултета по фармация изпълняват политиката по качество на ВУ.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми

В МУ – Плевен успешно функционира система за управление на качеството, която циклично преминава през процес на външна проверка, за осигуряване на качеството в съответствие с БДС EN ISO 9001:20015 и ESG. Университетската система за управление на качеството и обучаващите звена, по докторската програма „Организация и управление на здравеопазването и фармацията“ ще бъде обект на периодична самооценка и външно оценяване, което ще поддържа и подобрява качеството на докторската програма. В МУ – Плевен се изпълняват решенията за отстраняване на слабости и несъответствия, според предписанията на одитиращите и акредитиращи институции.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на 7.4.2020 г. (Протокол № 11), на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия по здравеопазване и спорт гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79, ал. 1 от ЗВО.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти“, Постоянната комисия по здравеопазване и спорт взе следното **РЕШЕНИЕ**:

- 1. Не дава програмна акредитация на докторска програма „Организация и управление на здравеопазването и фармацията“ от професионално направление 7.4. Обществено здраве, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт в Медицинския университет - Плевен, на основание оценка 7,19 (седем цяло и деветнадесет стотни) по смисъла на чл. 79, ал.2 от ЗВО и съгласно приетата от АС (20.10.2016 г.) Методика за оценяване по критериалната система на НАОА.**

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт формулира следните **МОТИВИ ЗА ОТКАЗ**:

- 1. Според Чл. 42 (6) (Нова - ДВ, бр. 41 от 2007 г.) Лицата, придобили образователно-квалификационна степен "бакалавър" по реда на ал. 5, могат да продължат образованието си в образователно-квалификационна степен "магистър" само в същото професионално направление при условия и по ред, определени в правилника на висшето училище или в държавните изисквания.*

ПКЗС счита, че не може да се говори за „качествено образование“ за лица, придобили образователно-квалификационна степен "бакалавър" различна от професионално направление 7. Здравеопазване и спорт, но желаещи да придобият ОНС „доктор“ в професионално направление 7. Здравеопазване и спорт.

- 2. Изхождайки от необходимостта за надграждане на знания е необходимо да се направят анкетни проучвания сред работодатели, за мястото на притежаващите ОНС „Доктор“, чиито ОКС "Бакалавър" и**

"Магистър" са извън системата на здравеопазването.

3. Тъй като двете обучаващи звена са в два различни факултета, които обучават студенти в две различни професионални направления, е необходимо предварително да има яснота за начина, по който те ще съгласуват своите дейности по приема, обучението и завършването докторантурата на кандидатите.

4. Планираният начин за подбор на кандидати за обучение (според базовата специалност) в докторската програма при прием на докторанти по държавна поръчка не гарантира еднакви критерии при подбора.

5. Според Чл. 68. (1) (Изм. - ДВ, бр. 60 от 1999 г., в сила от 02.07.1999 г., в сила от учебната 2000/2001 г., доп. - ДВ, бр. 41 от 2007 г., изм. - ДВ, бр. 17 от 2016 г., в сила от 01.03.2016 г.) Приемането на студенти и докторанти се извършва чрез конкурсен изпит в рамките на утвърдения брой по реда на чл. 9, ал. 3, т. 6, букви "а", "б" и "в" при спазване на държавните изисквания.

ПКЗС счита, че според този член от ЗВО, ВУ не може да отговори адекватно на изискванията, тъй като не би могло да организира един и същ конспект за конкурсен изпит - кандидатите ще бъдат с бакалавърска степен от различни професионални направления.

6. Не на последно място, според Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г., доп. - ДВ, бр. 30 от 2018 г., в сила от 04.05.2018 г.) Образователната и научна степен "доктор" се придобива от лице с образователно-квалификационна степен "магистър", което отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3.

Чл. 2 Б (2) Минималните национални изисквания са съвкупност от изисквания, всяко от които се определя чрез числовите стойности на един или няколко обективно измерими показатели, съотнесими към съответната научна област и/или професионално направление.

Председател на ПКЗС:

(проф. д-р Борис Богов, дм)